

„Skrining vida, artikulacije kod učenika" i didaktičko-metodički postupci u redovnim školama"

Za učenike s teškoćom vida i govora su izrađeni prilagođeni programi po kojem bi učenici mogli olakšano pratiti nastavni plan i program kao i prilagođene sveske ili bilježnice sa uvećanim crnim tiskom za učenike.

POLAZIŠTA

Naša škola, JU OŠ „Kiseljak“, Tuzla, je tip jedne savremene škole koja je opremljena svim potrebnim nastavnim sredstvima neophodnima za nov i moderan način obrazovanja. Našu školu pohađa 80% učenika romske populacije i to učenici s poteškoćama vida i govora a što u velikoj mjeri utiče na poteškoće praćenja nastavnog plana i programa. Veliki su izazovi u organizaciji našeg odgojnog obrazovnog rada s obzirom da nam je primarni cilj i misija da svim učenicima naše škole obezbjedimo jednake uslove i prilike za sticanje potrebnih znanja koja će im koristiti u stvarnom životu i budućnosti. U mjesecu septembar 2019. godine pregledani su svi učenici od prvog

do devetog razreda skriningom do ranog otkrivanja i sprećavanja oštećenja vida. Skrining metoda je od izuzetnog značaja jer omogućava da se na vrijeme uoče problemi s vidom, te sprijeće dodatne komplikacije. Cilj skrininga vida kod učenika jeste identifikovati i izvršiti pregled vida kako bi se na vrijeme uočila moguća oštećenja vida. Djelić radne atmosfere možete vidjeti na fotografijama.

U mjesecu oktobar 2019godine pregledani su učenici od I do IX pravilnom artikulacijom do ranog otkrivanja i sprećavanja oštećenja govora. Pregledom trijažnog testa na sumnju na nepravilnu artikulaciju je od izuzetnog značaja jer omogućava da se na vrijeme uoče problem s govorom, pisanjem, čitanjem te sprijeće dodatne komplikacije.

U mjesecu november 2019godine smo prisustvovali edukaciji na temu organizacija nastave, organizovanoj od strane Zavoda za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju "Tuzla Nakon edukacije uzimajući u obzir opservaciju kako i na koji način djeca Zavoda za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju" Tuzla. Provede svoje vrijeme u internatu ovo je bila idealna prilika da naši učenici upoznaju se sa načinom rada Zavoda. Učenici naše škole imaju potencijal u sebi i cilj nam je da potičemo u njima i stvaramo proces inkluzivnog okruženja i da stvaramo uslove za ostvarenje njihovog punog potencijala.

Tako smo od septembra 2020godine u suradnji sa nastavnicima Zavoda za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju potpisali projekat a riječ je o Etos-projektu koji nosi naziv: „Dijalog sa svrhom, promicanja inkluzije učenika sa poteškoćama "realizuje se u okviru Etos inicijative, a pod pokriviteljstvom TPO fondacije. U okviru projekta je planirano pet radionica koji se realizovalo putem Zoom aplikacije u prostorijama matični ustanova. Učesnici pomenuti radionica su učenici i nastavnici J.U. Zavoda za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju i učenici JU.OŠ" Kiseljak Učenici su bili podjeljeni u dvije grupe a radilo se u prostorijama matičnih ustanova. A sve u cilju da potičemo i stvaramo proces inkluzivnog obrazovanja. Cilj ove aktivnosti je da djeca radeći zajedno u grupi pružaju pomoć jedni drugima razvijaju samopouzdanje, kreativnost ali i takmičarski duh. Ova aktivnost nije stalno u praksi ali donosi itekakve rezultate. Učenici su imali priliku da istražuju da , zaključuju, diskutuju, predlažu... da se koriste različitim izvorima znanja..što je uveliko doprinjelo njihovom procesu učenja i jačanju samopouzdanja. U svrhu poticanja inkluzije kod učenika smo realizovali program kreativnih radionica. Djelić radne atmosfere možete vidjeti na fotografijama koji slijede.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

GENERALNI CILJ

- Obezbjediti uslove za učenike kako bi učenici s poteškoćama mogli olakšano pratiti nastavu po prilagođenom programu
- Skriningom do ranog otkrivanja i sprećavanja oštećenja vida

- Pravilnom artikulacijom do ranog otkrivanja i sprećavanja oštećenja govora
- Individualizirani pristup u radu slabovidnih učenika
- Individualizirani pristup u radu učenika s poteškoćama govora, pisanja, čitanja i učenja.
- Strukturirano provođenje Individualni edukacijsko rehabilitacijski tretmani sa učenicima
- Okluzija vida, i logopedski tretmani
- Prilagođeni i metodički postupci u redovnoj školi.
- Poticanje kreativnosti učenika naše škole u prostorijama škole, a prema njihovim mogućnostima i razvojnim sposobnostima
- Kreativne radionice u svrhu poticanja inkluzivnog okruženja.

ISHODI

- Ispitati i pregledati sve učenice od I-IX razreda u okviru skrininga vida da se na vrijeme otkriju teškoće vida unutar škole.
- Ispitati i pregledati sve učenike od I-IX razreda u okviru artikulacije govora da se na vrijeme otkriju teškoće govora unutar škole.
- provoditi individualne edukacijsko-rehabilitacijske tretmane u školi, s slabovidnim učenicima.
- Provoditi logopedske tretmane u školi s učenicima s poteškoćama govora pisanja, čitanja i učenja.
- Kreirati program za struktuiranje praćenje i provođenje svih učenika sa poteškoćama unutar škole i praćenje napredovanje učenika.
- Potaknuti kreativnost kod učenika kroz kreativne radionice u cilju poticanja inkluzivnog okruženja
- Osposobiti učenike-za samostalno učenje planiranje i organizovanje svog slobodnog vremena

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Ukratko o aktivnostima: Sam početak realizacije i primjene metode inkluzivne nastave je obilježen planiranjem aktivnosti u saradnji sa menadžentom škole. Napravljen je inkluzivni plan aktivnosti

rada kako nam je cilj bio da učenicima omogućimo da učenici s poteškoćama vida i govora olakšano prate nastavu po prilagođenom programu u skladu sa njihovim mogućnostima i razvojnim sposobnostima, zatim da kroz ovaj prilagođeni program uče u skladu sa učenikovim mogućnostima i da unutar škole se provode individualni tretmani sa učenicima. Cilj i planirane aktivnosti smo prezentirali nastavnicima na sjednici nastavničkog i razrednog vijeća i vijeća roditelja, i sastanku inkluzivnog tima donijeli smo odluku o izradi prilagođenog programa za učenike. Ovaj proces pripreme, izrade i provođenje Individualni edukacijsko -rehabilitacijski tretmana s učenicima naše škole je bio povezan za nastavnim predmetima vezano za prilagođeni program. Za učenike s teškoćom vida i govora su izrađeni prilagođeni programi po kojem bi učenici mogli olakšano pratiti nastavni plan i program. Individualnim tretmanima se nastoji postići bolji rezultati za svakog učenika. Proces praćenja napredovanja učenika kroz individualne programe je obuhvatio učenike naše škole koji su kategorisani od strane prvostepene stručne komisije. Analizom praćenja dobili smo podatke o rezultatima napredovanja naših učenika.

1. Nakon izrade prilagođenog programa za učenike s poteškoćama vida uslijedila je izrada sveski ili bilježnica za učenike sa uvećanim crnim tiskom kako bi učenici olakšano mogli pratiti nastavu. Sveske sa pojačanim linijama na mat žutoj boji radi vizuelnog boljeg prepoznavanja sa pojačanim linijama pomaže učenicima da budu aktivni u procesu učenja, pisanja zatim da kroz ovaj proces uče s olakšanjem što nam je i cilj. Učenici se lakše orijentišu i zapisuju u svoje sveske i to im omogućava da pribilježeno kod kuće i nauče. Učenici su zainteresovani za učenje jer na brz i jednostavan način pronalaze i vide ono o čemu uče iz predmeta.

2. Nakon izrade sveski za učenike uslijedila je izrada didaktičkih materijala za učenike s poteškoćama učenja i to slova abecede i brojevi. Kako bi se učenicima s poteškoćama pomoglo u procesu usvajanja nastavnog gradiva što nam je i cilj. Ovaj didaktički materijal će pomoći da kroz logopedске tretmane učenici rade na poboljšanju pravilne artikulacije govora, pisanja, i čitanja.

3. S obzirom da u dijelu škole u kojem je smještena kancelarija defektologa nema dovoljno prostora u kojem bi se mogli provoditi Individualni edukacijsko rehabilitacijski tretmani s učenicima, uzimajući u obzir da kao defektolog mnogo radim s učenicima u cilju poboljšanja inkluzije u redovnim školama. Odlučili smo da prostor bude u jednoj slobodnoj učionici kako bi se mogli provoditi tretmani. Individualnim tretmanima se nastoji postići što bolji rezultati za svakog učenika. U radu s djecom s poteškoćama vrlo je bitno imati posebno opremljenu učionicu stvaranje inovativnog okruženja za učenje posebnog kreativnog okruženja za učenje. Kreiranjem različitih materijala i didaktičkih sredstava za učenje smo uredili prostor. U svrhu poticanja kreativnosti kod učenika smo sproveli program krativnih radionica u cilju promicanja inkluzivnog okruženja u redovnim školama. Kako u našoj školi ima dosta učenika s poteškoćama vida i govora u prostorijama škole provode se logopedski tretmani i tretmani okluzije vida i edukacijsko-rehabilitacijski tretmani sa učenicima. Na fotografijama je učenik sa poteškoćama govora, pisanja i čitanja kroz vježbe pravilne artikulacije određenih glasova radimo na ispravkama i poboljšanju pravilnog govora a logopedskim tretmanima radimo na poboljšanju pisanja i čitanja. Delić radne

atmosfera možete vidjeti na fotografijama.

4. Za istraživanje i ispitivanje u okviru skrininga vida i skrininga pravilne artikulacije govora bili su obuhvaćeni svi učenici naše škole od I do IX razreda. Analizom praćenja dobili smo rezultate koliko učenika od I do IX razreda imaju neki oblik teškoće vida, ili govora i koliko učenika je po razredu od I do IX razreda treba uključiti na individualne tretmane u radu s defektologom unutar škole. Cilj skrininga vida i skrining pravilne artikulacije govora pisanja čitanja i učenja jeste rano otkrivanje i sprečavanje dodatnih komplikacija. Ako se dijete na vrijeme otkrije da slabije vidi, sprijećiće se na vrijeme dodatne komplikacije. Nošanjem naočala sprijećiće se na vrijeme da se vidna oštrina popravi. Kroz individualne tretmane u radu s defektologom radiće se na okluziji vida i samim tim na poboljšanju vizuelnog aparata vida. Ako se dijete na vrijeme otkrije da ima poteškoće govora, pisanja, čitanja sprijećiće se dodatne komplikacije. Kroz logopedске tretmane radiće se na artikulaciji određenih glasova, logopedskim tretmanima radić će se i na poboljšanju pravilne artikulacije kod učenika, što nam je i cilj. Izvještaji u okviru skrininga vida i artikulacije možete pogledati na fotografijama.

Za istraživače su odabrani učenici vijeća učenika. Učenici su odredili nekoliko pitanja koje su željeli da pitaju svoje drugare. Posjete učenika/aktivnosti

a) Učenici VI i VII razreda u pratnji stručnog saradnika defektologa posjećuju Zavod za odgoj i obrazovanje "Tuzla". Ovom posjetom učenici su imali prilike da se upoznaju sa načinom rada i organizacijom nastave u Zavodu. I kako učenici Zavoda provode vrijeme u internatu. Učenici naše škole imaju potencijal u sebi i cilj nam je da potičemo i njima i stvaramo proces inkluzivnog okruženja i da stvaramo uslove za ostvarenje njihovog punog potencijala.

b) Učenici V VI i VII VIII putem zoom aplikacije su učestovali u krativnim radionicama. A riječi je o Etos projektu koji nosi naziv, "Dijalog sa svrhom promicanja inkluzije učenika sa poteškoćama. Učesnici radionice su učenici JU Zavoda za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju i učenici JU. OŠ Kiseljak" a sve u cilju da potičemo i stvaramo proces inkluzivnog obrazovanja. Cilj ove aktivnosti je da dijeca radeći radionice putem zoom aplikacije pružaju pomoć Jedni drugima razvijaju samopouzdanje, kreativnost ali i takmičarski duh. Ova aktivnost nije stalno u praksi ali donosi itekakve rezultate.

c) Učenici V i IV razreda u pratnji stručnog saradnika defektologa posjećuju Udruženje građana oštećenog vida "Tuzla". Ovom posjetom učenici su upoznati o važnosti nošenja naočala, vježbali su pisati i čitati na brajevom pismo kao i pisanje na uvećanom crnom tisku za slabovidne učenike. Učenici su pogledali jedan dokumentarni program o psu vodiču koji je veoma bitan za slijepu osobu. Naučili su da je također važan i bijeli štap mobilitet kretanja za slijepu osobu.

d) Učenici IX i VI razreda, u pratnji stručnog saradnika defektologa posjećuju JU Centar za obrazovanje i vaspitanje i rehabilitaciju slušanja i govora Tuzla.. Ovom posjetom učenici su naučili kroz radionice učenja znakovnog jezika, radionice art terapije crtanje fraktala, naučili su o važnosti

pravilne artikulacije govora pisanja i čitanja

Nakon niza sprovedenih aktivnosti i određenog perioda tokom kojeg su sveske s uvećanim crnim tiskom bile na raspolaganju učenicima da prema svojim potrebama mogućnostima i pruženom podrškom, olakšano prate nastavu u redovnoj školi, sproveli smo perijodične analize praćenja kako bismo dobili rezultate i informaciju da li smo zadovoljili potrebe naših učenika. Učenici su imali priliku da iskažu svoje zadovoljstvo izradom prilagođeni sveski učenicima je omogućeno olakšano praćenje nastave u skladu sa njihovim mogućnostima i razvojnim sposobnostima. Analizom kroz nastavne predmete i perijodično praćenje učenika dobili smo određene rezultate o napredovanju naših učenika.

Dodatno s ciljem promocije sveski ili bilježnica i njene namjene, učenici su uz podršku stručnog saradnika defektologa izradili i naučili pisati brajevo pismo, art znakovne vježbe čime smo kroz te aktivnosti željeli da motivišemo učenike naše škole da koriste povremeno i u radu. Djelić radne atmosfere možete pogledati na fotografijama.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Generalni cilj je ostvaren dobili smo rezultate o napredovanju i postignutim rezultatima naših učenika koji su kategorisani i koji nastavu prate po prilagođenom nastavnom planu i programu u redovnim školama što nam je bilo i cilj obezbijediti uslove za olakšano praćenje nastave. Zatim veliko postignuće je postignuto obezbijeđen je prostor za učenike gdje će se provoditi Individualni edukacijsko rehabilitacijski tretmani u radu sa učenicima što nam je bilo i cilj. Realizacijom ove prakse dobili smo povratnu informaciju od strane učenika o stepenu zadovoljstva učenika načinom provođenja individualni tretmana u školi, načinom zadovoljstva učenika izradom prilagođeni sveski što je pomoglo učenicima da olakšano prate nastavu u skladu sa njihovim mogućnostima i razvojnim sposobnostima. Učenici su imali priliku da prisustvuju kreativnim radionicama u cilju inkluzivnog okruženja što nam je bilo i cilj. Kroz kreativne radionice svako dijete je pokazao sklonost. Kroz posjete u cilju inkluzije učenici su se upoznali sa organizacijom rada i drugih ustanova. Time možemo zaključiti da smo pored prilagođenog programa, prilagođeni sveski, zadovoljstva organizacije individualnih tretmana kod učenika uveliko doprinjeli i jačanju njihovog samopouzdanja i podizanju nivoa motivacije za cjeloživotno učenje. U okviru skrininga vida i pravilne artikulacije učenici su naočili sve o pregledu vida, pravilnoj artikulaciji kao i važnosti nošenja naočala i važnosti logopedskog tretmana na vrijeme je uočena rano otkrivanje učenika s teškoćama vida i govora metode u okviru skrininga vida i artikulacije govora ćemo provoditi svake školske godine. A sve u cilju ranog otkrivanja učenika s teškoćama vida i govora.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Za izradu dobrog programa za učenika s posebnim potrebama/teškoćama u redovnim školama potrebno je dobro poznavati učenika za kojega se radi prilagođeni program, njegove mogućnosti i ograničenja (s naglaskom na potencijalima), njegovo predznanje te opće i specifične potrebe, stoga je jako bitno napraviti dobru inicijalnu procjenu učenika. Na temelju tačno snimljenog stanja može

se pristupiti određivanju općih i specifičnih ciljeva i potreba odgoja i obrazovanja konkretnog učenika s posebnim potrebama/teškoćama. Tu se ne radi samo o pitanju šta podučavati nego takođe "kako podučavati, odnosno koje su modifikacije ili prilagođavanje neophodno da bi se omogućilo učenje. Didaktičko metodički postupci rada odnose se na odabir primjerenih strategija rada i postupaka prilagođavanja sadržaja u podučavanju učenika s posebnim potrebama/teškoćama u skladu sa njihovim sposobnostima. Briga o kreativnosti u školskim uvjetima jedna je od najvažnijih zadataka savremene škole kada su u pitanju učenici s teškoćama. Sama riječ kreativnost dolazi do postojanja psiholoških uvjeta za razvoj kreativnosti psihološku slobodu i sigurnost, što učenicima predstavlja snažan motivirajući faktor za aktivno učešće u nastavi.

Tags

Praktični radovi

Collections

NIN 2020